

VUOSIKELLO NUORISOTYÖN KESÄTOIMINNAN SUUNNITTELUUN

NUORIA OSALLISTAVA SUUNNITTELUN MALLI

Opas kunnallisen nuorisotyön
kesätoiminnan suunnittelun tueksi

Toteutettu osana
Milla Ruuskan
opinnäytetyötä 2019

VUOSIKELLON TARKOITUS

Vuosikello on ohjeistus, joka varmistaa nuorten osallisuuden kunnallisen nuorisotyön järjestämisen kesätoiminnan suunnittelussa. Tavoitteena on, että nuoret saisivat uusia monipuolisia mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan sisältöön, ja että kesätoiminta olisi joka vuosi alueen nuorten itsensä näköistä.

Vuosikellon avulla nuorisotyöntekijät voivat tehdä kyselyn nuorille, koota kesätoiminnan suunnitteluun tiimin nuorista sekä toteuttaa osallistavia työpajoja, joissa kuullaan tarkemmin nuorten mielipiteitä alueen kesätoiminnan suhteen. Vuosikello on jaettu osiin eri vuodenaikojen mukaan. Jokaisen luvun yhteydessä on "To do"-tehtävälista, joka helpottaa hahmottamaan, mitä pitäisi käytännössä saada aikaan milloinkin.

Vuosikello on hyvin sovellettavissa. Siitä voi halutessaan ottaa käyttöön osia tai seurata sen ohjeistusta koko vuoden ajan. Vuosikelloa voi myös käyttää muuhunkin kuin kesätoiminnan suunnitteluun. Ohjeistus on pyritty toteuttamaan mahdollisimman selkeästi, jotta sitä voivat tulkita niin nuorisotalon ammattilaiset kuin myös nuoret itse.

Nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun tuo kunnallisen nuorisotyön lähemmäs alueen nuoria ja kehittää palvelua yhä enemmän nuorten näköiseksi. Tämä lisää nuorten viihtyvyyttä ja näin ollen lisää alueen turvallisuutta. (Paunikallio 2000, 102-103.)

Vuosikello on toteutettu osana Milla Ruuskan (yhteisöpedagogi AMK) tekemää opinnäytetyötä Humanistisessa ammattikorkeakoulussa keväällä 2019: "Nuorten osallistaminen kesätoiminnan suunnitteluun - Vuosikello Vantaan nuorisopalvelujen Tikkurilan alueen kesätoiminnan suunnitteluun". Opinnäytetyöllä kehitettiin Tikkurilan alueen nuorisotoiminnan keinoja tavoittaa ja osallistaa nuoria kesätoiminnan suunnitteluun. Lisäksi tutkittiin, miten kesätoiminnan suunnittelu kannattaa toteuttaa toimintavuoden aikana muun nuorisotyön ohessa.

Avainsanat: Nuorisotyö, osallisuus, osallistaminen, kesätoiminta.

SISÄLLYSLUETTELO

VUOSIKELLON TARKOITUS.....	2
SYKSY: Pohjatyo.....	4
TO DO SYKSY.....	7
TALVI: Nuoret mukaan.....	8
TO DO TALVI.....	9
KEVÄT: Päätöksiä ennen kesää.....	10
TO DO KEVÄT.....	11
KESÄ: Huomioita toimintaan.....	12
TO DO KESÄ.....	13
Lähteet ja linkkejä.....	14
LIITE 1: Kesäraportti.....	16
LIITE 2: Kysely.....	17
LIITE 3: Työpajan runko.....	19
LIITE 4: Gallup someen.....	20
LIITE 5: Kesätarrat.....	21
LIITE 6: Juliste kyselystä.....	22
LOPUKSI.....	23

SYKSY: Pohjatyo

Syyskaudella on tarkoitus **tarkastella edellisen kesän onnistumisia ja samalla pohtia parannettavaa seuraavaa kesää varten**. Jotta nämä menetelmät ehditään toteuttaa, on syksyllä tehtävät jaettu hieman pidemmälle aikavälille, kuin muina vuodenaikoina.

ELO-SYYSKUU: Edellisen kesän raportin tutkiminen

Kesän lopuksi kannattaa laatia kuluneen kesän raportti yhdessä työntekijöiden kanssa. Esimerkki raportin pohjasta löytyy liitteistä (Liite 1). Raportissa tuodaan esiin:

TOIMINTAMUODOT: Mitä toimintaa kesällä järjestettiin ja milloin?

KÄVIJÄMÄÄRÄT: Kuinka monta nuorta kesän aikana tavoitettiin? Missä, milloin ja minkä toimintamuodon alla?

SOSIAALINEN MEDIA: Mikä toimi sosiaalisessa mediassa viestittämisessä? Mitä kanavia tähän käytettiin?

KOKONAISKUVA: Mikä on työntekijöiden näkemys kesästä? Missä onnistuttiin, missä olisi parantamisen varaa?

NUORTEN PALAUTE: Nuoria osallistetaan raportin tekemiseen esimerkiksi sosiaalisessa mediassa toteutettavan gallupin kautta. Nuorten palaute on tärkeää pyytää kesätoiminnasta ja sen voi toteuttaa esimerkiksi äänestyksellä raportin tueksi.

Raportti käydään läpi koko työyhteisön kesken ja kirjoitetaan ylös jo tässä vaiheessa, mitä ensi kesänä kannattaisi tehdä paremmin sekä mitä kannattaisi ehdottomasti kokeilla uudestaan.

LOKA-MARRASKUU: Kesän suunnittelun aloittaminen nuorille suunnatun kyselyn kautta

Yksi tärkeimmistä tehtävistä syyskauden aikana on toteuttaa kysely alueen nuorille. Kyselyssä selvitetään nuorten ajatuksia ja asenteita kesätoimintaan liittyen, kuten mitä he tekivät viime kesänä, osallistuivatko he nuorisopalvelujen tarjoamaan toimintaan ja millaiseen toimintaan he osallistuisivat jatkossa mieluiten. Samalla kartoitetaan, keitä nuoria vastaajat ovat kysymällä perustiedot kuten ikä, koulu, nuorisotila jolla käyvät, jos käyvät ja sukupuoli, jos koetaan tarpeen.

Kysely voidaan toteuttaa esimerkiksi Googlen Forms -sovelluksen kautta, joka on helppokäyttöinen ja kerää tulokset selkeästi kyselyn tekijälle talteen. Kyselyssä tulee huomioida yhdenvertaisuus ja esteettömyys (esim. miten kyselyä levitetään tai kysyessä nuoren sukupuolta). Kyselyä kannattaa levittää eri tavoin ja eri kanavien kautta, jotta se saavuttaisi mahdollisimman monipuolisen vastaajakunnan: linkki kyselyyn tulisi laittaa eri sosiaalisen median kanaviin sekä nuorisopalvelujen nettisivuille. Kyselyä varten tulisi sopia selkeä aikataulu, milloin kysely aukeaa ja koska se suljetaan.

Liitteistä löytyy esimerkki Vantaan nuorisopalvelujen Tikkurilan alueen vuoden 2019 kyselystä (Liite 2), josta voi ottaa suoraan mallia uuden kyselyn tekemisessä.

Mitä nuoret tekivät kesällä?

Osallistuivatko he nuorisopalvelujen järjestämään toimintaan?

Kenen kanssa nuoret viettivät kesällä eniten aikaa?

Halutessaan voi toteuttaa jatkokyselyn seuraavaa kesää varten esimerkiksi helmikuussa. Jos tuntuu, että nuorilta saa parhaiten vastauksia kun toteuttaa vain yhden kyselyn, kannattaa nämä molemmat sisällöt yhdistää. Jos kyselyn päätyttyä toteuttamaan kaksiosaisena, tulisi toisessa keskittyä enemmän tulevaan kesään:

Mitä nuoret haluaisivat tehdä kesällä?

Minkälaista tapahtumaa nuoret toivoisivat kesälle?

Mihin nuoret haluaisi tehtävän retkiä ensi kesänä?

Ovatko nuoret kiinnostuneita kesäleiritoiminnasta?

Kyselyissä tulee lopuksi antaa mahdollisuus nuorelle jättää yhteystietonsa, jotta nuoret voivat osallistua kesän suunnitteluun muutenkin kuin kyselyyn vastaamalla (esimerkiksi kevät-osiossa toteutettavat kesätiimi ja osallistava työpaja).

MARRAS–JOULUKUU: Kyselyn toteuttaminen

Kun kysely julkaistaan, kannattaa nuorille kertoa miksi kysely tehdään ja kuinka kauan siihen vastaamiseen menee. Tämä voi madaltaa kynnystä vastata kyselyyn. Nuorten on myös hyvä tietää miksi kysely toteutetaan, jotta he ymmärtävät mahdollisuuksiaan vaikuttaa toimintaan.

Kyselystä tiedottaessa myös nuorisotilat ovat tärkeässä roolissa. Tiloille voidaan laittaa julisteita kyselystä lyhennetyn linkin ja QR-koodin kera (Liite 6) sekä kertoa kyselystä nuoria kohdatessa. Sosiaalisessa mediassa ja nuorisopalvelujen nettisivuilla olisi myös hyvä kertoa kyselyn aueen ja kuinka kauan siihen on aikaa vastata.

Erityisen tärkeässä roolissa kyselyn jalkauttamisessa nuorille on koulu yhteistyö. Kaikkein eniten vastauksia saadaan, kun kysely viedään suoraan kouluille nuorten luokse. Tämän voi toteuttaa joko koulu yhteistyön kautta, jolloin joku koulun henkilökunnasta vie kyselyn nuorille esimerkiksi oppituntien aikana tai Wilma-viestillä. Paras keino kuitenkin on, että nuorisotyöntekijät jalkautuisivat itse kouluille viemään kyselyä eteenpäin ja samalla kohtaamaan nuoria. Näin työntekijät saavat mahdollisuuden kertoa enemmän siitä, miksi tällainen kysely toteutetaan, ja miksi jokaisen nuoren vastaus on todella tärkeä.

LISÄKSI: Verkostoituminen

Syksy on hyvä ajankohta pohjatyön kannalta verkostoitua toiminnan kehittämisen edistämiseksi. Verkostoitumisen tavoitteena on kohdata muita alan työntekijöitä, jotka järjestävät nuoria osallistavaa kesätoimintaa ja näin ollen oppia hyväksi koettuja käytäntöjä heidän toiminnasta.

Menetelmä tunnetaan nimellä **benchmarking**, joka perustuu kiinnostukseen alan toisia toimijoita ja heidän menestystä kohtaan. Sen kautta pyritään löytämään onnistumisen syitä sekä oppimaan miten näitä toimivia käytäntöjä voidaan ottaa osaksi omaa toimintaa. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 186.)

Esimerkiksi jokin toinen organisaatio, jolla on suosittu sosiaalinen media johon nuoret reagoivat, voi olla hyvä lähde oman sosiaalisen median tehostamiseksi nuorten tavoittamisessa.

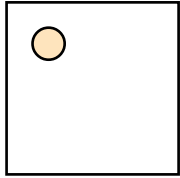
Organisaatio tai palvelu, joka tarjoaa nuorten keskuudessa suosittua toimintaa, voi opettaa miten he valitsevat toimintamuodot jotka onnistuvat tavoittamaan nuoria. Miten he selvittävät nuorten toiveet ja mielipiteet, milloin he aloittavat suunnittelu ja miten suunnittelu etenee? Kuinka paljon nuoria on osallistettu tähän prosessiin? Miten arvioitte ja kehitätte toimintaanne?

Verkostoituminen on hyvä mahdollisuus ammattilaisille kasvattaa motivaatiota ja innostusta kehitettävää työtä kohtaan. Muiden organisaatioiden tarkastelu auttaa katsomaan ongelmaa uudesta näkökulmasta.

Verkostoitumisen voi toteuttaa esimerkiksi sopimalla tapaamisen, puhelimesta haastattelemalla toista ammattilaista tai vain tarkastelemalla muiden toimintaa esimerkiksi nettisivujen tai sosiaalisen median kautta. Mitä enemmän verkostoitumiseen panostaa, sitä enemmän siitä todennäköisesti saa myös irti.

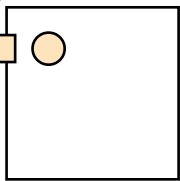
TO DO SYKSY

1

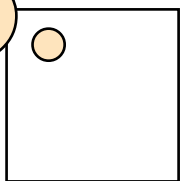
Kesäraportin koostaminen ja läpi käyminen työyhteisössä

2

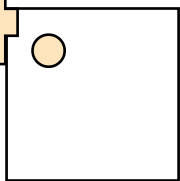
Kesätoiminnan suunnittelun aloittaminen: Nuorille suunnatun kyselyn suunnittelu

3

Kyselyn toteuttaminen kouluilla, nuorisotiloilla, sosiaalisessa mediassa ja netisivuilla

4

Kyselyn sulkeminen ja tulosten läpikäyminen työyhteisössä

TALVI: Nuoret mukaan

Talvikuukausien aikana on tarkoitus saada **nuoret osallistettua yhä enemmän mukaan kesätoiminnan suunnitteluun**. Tässä kohdassa tuon esille erilaisia konkreettisia keinoja nuorten osallisuuden lisäämiseksi toiminnan suunnittelussa. Yhteisöllinen nuorten suunnittelutiimi ja avoin kesätoiminnan suunnittelutyöpaja tuovat aiheen lähemmäs nuoria tekemisen kautta. Tässä vaiheessa vuotta on myös hyvä käynnistää mahdollinen nuorille suunnattu rekrytointiprosessi kesätöitä varten.

TAMMIKUU: Nuorten kesätiimin kokoaminen

Nuorista koottava kesätiimi on yksi tehokas keino osallisuuden edistämiseksi. Kesätiimin kanssa voidaan sopia, mikä olisi heidän mielestä paras tapa vaikuttaa toiminnan suunnitteluun. Kesätiimi voidaan toteuttaa esimerkiksi kuukausittaisilla kokouksilla, pyytämällä nuoria avuksi prosessin eri vaiheisiin tai mikä ikinä tuntuu nuorista luontevimmalta tavalla vaikuttaa. Alussa kesätiimissä kannattaa panostaa ryhmäytymiseen ja sen jälkeen siirtyä vaikuttamiseen toiminnan suhteen. Kesätiimi kannattaa koota viimeistään vuoden alussa, mutta jo kesällä ja syksyllä toiminnan ohessa voidaan kannustaa nuoria mukaan tiimiin. Tiimin voi siis koota jo aiemmin. Tiimin tekemä työ kannattaa myös palkita ennen kesätoiminnan alkua esimerkiksi virkistysillalla.

HELMIKUU: Osallistava työpaja

Osallistavan työpajan tarkoitus on koota alueen nuoria yhteen pohtimaan kesätoimintaa ja vaikuttamaan sen sisältöön. Työpajaan kutsutaan nuorten kesätiimi sekä muita alueen nuoria. Työpajan voi järjestää avoimen toiminnan ohessa ja pyytää paikalla olevia nuoria mukaan. Esimerkki työpajan rungosta löytyy liitteistä (Liite 3). Nuoria osallistaessa kannattaa pitää mielessä, että nuorille tulisi tarjota konkreettisia mahdollisuuksia vaikuttaa, esimerkiksi antamalla nuorten päättää toiminnan sisällöstä. Nuoret voivat äänestää kesätoimintaa varten retkeilykohteen, osallistua tapahtuman järjestämiseen, päättää jonkun kilpailun kesälle tai toteuttaa visuaalista materiaalia kesätoiminnan markkinointia varten.

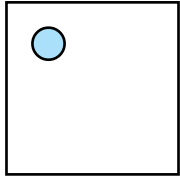
LISÄKSI: Kesätyömahdollisuuksien tarjoaminen

Rekrytointi vaatii huolellista suunnittelua, jotta se onnistutaan toteuttamaan mahdollisimman hyvin. Rekrytointiprosessin alussa tulee sopia, kuinka monta nuorta voidaan työllistää, mitä työtä pystytään tarjota sekä millä budjetilla. Monet organisaatiot palkkaavat nuoria "somettajiksi", jotka vastaavat nuorekkaalla otteella sosiaalisen median pyörittämisestä. Lisäksi voidaan sopia erilaisia tehtäviä, joita halutaan saada valmiiksi kesän aikana, kuten nuorisotilan kunnostamista tai tapahtuman järjestämistä. Seuraavaksi tehdään työpaikkailmoitus, haastatellaan valikoidut hakijat ja valinnan jälkeen perehdytetään palkatut nuoret hyvin kesätoimintaa varten.

Sen lisäksi, että pyritään omassa toiminnassa työllistämään nuoria, tulisi pitää silmällä, missä muualla nuorille on kesätöitä tarjolla. Näistä voi kertoa nuorille kohdatessaan heitä nuorisotilalla, jalkautuvassa työssä tai koulu yhteistyössä sekä jakaa tietoa työpaikoista nuorisotilan sosiaaliseen mediaan.

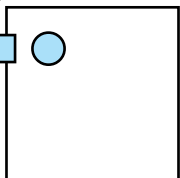
TO DO TALVI

1

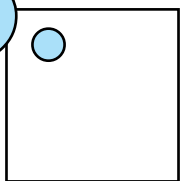
Kesätiimin kokoaminen halukkaista nuorista

2

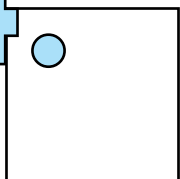
Osallistavan työpajan suunnittelu ja toteutus

3

Työpajassa syntyneiden ideoiden ja tulosten tarkastelu työyhteisön kanssa

4

Kesätyömahdollisuuksien tarjoaminen nuorille

KEVÄT: Päätöksiä ennen kesää

Keväällä on aika tehdä päätöksiä niiden tietojen avulla, joita aiempien kuukausien aikana ollaan onnistuttu kerryttämään. Myös kesätoiminnan markkinoiminen tulee ajankohtaiseksi keväällä.

MAALISKUU: Valitaan toimintamuodot kesälle

Viimeistään tässä vaiheessa vuotta olisi hyvä lyödä lukkoon, mitä ensi kesän toimintaan kuuluu. Näin siitä on helppo viestiä ajoissa nuorille niin suullisesti kuin visuaalisesti julisteiden ja sosiaalisen median sekä nettisivujen välityksellä. Etenkin retkistä, tapahtumista ja leireistä kannattaa tiedottaa ajoissa, jotta nuoret osaavat varautua näihin päiviin. Kun toimintamuodot on julkaistu, voidaan niistä vielä kevään aikana käydä keskustelua nuorten kanssa. Mitä nuoret odottavat kesätoiminnalta ja haluaisivatko he tulla mukaan toteuttamaan jotakin toimintaa?

HUHTIKUU: Gallup - matalan kynnyksen osallistaminen

On tärkeää, että nuoret pysyvät mukana prosessissa ja että nuorille tarjotaan erilaisia mahdollisuuksia osallistua toiminnan suunnitteluun. Siksi tulee toteuttaa myös matalan kynnyksen mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan suunnitteluun.

Gallup on yksi tapa lisätä väylä nuorten tavoittamisessa ja osallistamisessa. Gallupin toteuttaminen onnistuu esimerkiksi sosiaalisen median kautta. Muun muassa Instagram-sovelluksen interaktiivisia kysymys-ominaisuuksia voi käyttää kerätessä nuorten mielipiteitä ja ajatuksia (Liite 4). Gallupilla voi kysyä mikä toimintamuoto houkuttelee nuoria eniten, mikä olisi paras ajankohta toiminnan toteuttamiselle ja toimiiko joku jo tarjolla oleva toiminta hyvin. Sosiaalisen median mahdollisuudet päivittyvät jatkuvasti, joten kannattaa pysyä ajan hermolla erilaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi nuorten osallistamisessa.

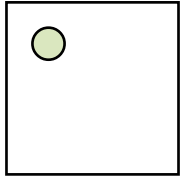
Gallupin voi hyvin toteuttaa myös perinteisemmällä tavalla esimerkiksi nuorisotilalla toiminnan ohessa. Gallupille voidaan asettaa äänestyslaatikko tai vaihtoehdot voidaan kirjoittaa liitu- tai tussitaululle jos sellainen löytyy tilalta, ja antaa nuorten äänestää tukkimiehen kirjanpidon tyyppisesti.

HUHTI-TOUKOKUU: Viestintä- ja markkinointimateriaalien suunnittelu ja toteutus

Kun työyhteisö on saanut kesätoiminnan lyötyä lukkoon, on siitä aika tiedottaa nuorille. Tätä varten kannattaa luoda selkeitä ja kesäisiä mainoksia, esimerkiksi ilmaisohjelmalla Canvalla (www.canva.com). Myös erilaisten kesätarrojen suunnittelu nuorten kanssa on hauska tapa markkinoida kesää (Liite 5). Toimintaa kannattaa markkinoida monipuolisesti nuorisotiloilla, sosiaaliseen mediassa sekä alueen kouluilla.

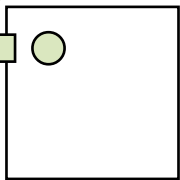
TO DO KEVÄT

1

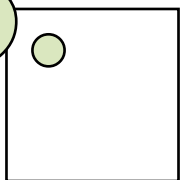
Toimintamuotojen valitseminen

2

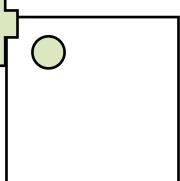
Nuorten osallistaminen matalalla kynnyksellä gallupin avulla

3

Viestintä- ja markkinointimateriaalien suunnittelu

4

Kesätoiminnan markkinointi

KESÄ: Huomioita toimintaan

Lopuksi on kerätty vinkkejä **nuorten osallisuuden edistämiseksi kesän aikana**.

Nuorten osallistaminen kesän aikana

Nuorten osallistamiseen kesän aikana voi kehittää monia erilaisia ratkaisuja. Yksi tapa on hyödyntää sosiaalista mediaa nuorten mielipiteiden ja toiveiden kuulemiseksi. Myös esimerkiksi avoimen toiminnan yhteydessä toteutettavia menetelmiä osallisuuden edistämiseksi on hyvä pohtia kesää varten. Nuorilta voidaan toiminnan yhteydessä pyytää ajatuksia tai ideoita, merkata ne kesäraporttiin ja ottaa esille seuraavassa palaverissa.

Kesätoiminnan yhteydessä voidaan myös järjestää nuoria osallistavia kilpailuja. Vantaan nuorisopalvelujen Tikkurilan alueella toteutettiin kesällä 2018 "Lempipaikka Tikissä"-niminen kilpailu, johon nuoret osallistuivat Instagramin kautta. Kilpailussa osallistuja julkaisi kuvan paikasta, jossa viettää mielellään aikaa ja merkkasi kuvan hashtagilla #lempipaikkatikissä. Näin nuoria saatiin osallistettua sosiaalisen median puolella ja samalla kerättyä tietoa siitä, missä nuoret tykkäävät viettää aikaa kesällä. Tästä oli hyötyä muun muassa NutaPakun liikkuvassa nuorisotyössä.

Tilastointi kesän aikana

Kesän tilastoinnin tärkeydestä kannattaa puhua ennen kesätoiminnan alkua. Jotta syksyllä voidaan arvioida, mikä toiminta oli nuorten keskuudessa suosittu ja mitkä toiminta-ajat tavoittivat nuoria parhaiten, on oltava toimiva tilastointisysteemi jota kaikki työntekijät edistävät. Jotta tilastointi ei unohdu, on sen merkitys kesätoiminnan kehittämisen kannalta myös hyvä tehdä selväksi. Tärkeää tilastoinnin kannalta on selvittää paljonko nuoria kävi toiminnan aikana, kuinka kauan toiminta kesti, missä ja milloin se järjestettiin, sekä muita esille tulleita huomioita toiminnan aikana.

Raportointi kesän aikana

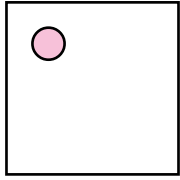
Kauden lopussa tehtävää raportointia kannattaa edistää jo kesän aikana. Etukäteen voidaan sopia, kuka työyhteisöstä huolehtii raportin mistäkin osasta (tilastot, toimintamuotojen kuvaukset, nuorten osallistaminen sosiaalisen median kautta...). Koska kesällä monet työntekijät ovat lomalla eri aikoina, tulee huolehtia siitä, että kaikkien kesätoiminnan aikana työskennelleiden ääni pääsee kuuluviin raportissa.

Kesätoiminnan dokumentointi

Seuraavien vuosien markkinointia varten on hyödyllistä dokumentoida toimintaa kesän aikana. Kesällä kannattaa ottaa valokuvia tulevien vuosien markkinointia varten tai jos mahdollista, kuvata jopa koostevideo kesätoiminnasta. Näin saadaan mielekästä sisältöä nuorisopalvelujen eri kanaviin ja samalla hyödyllistä materiaalia tulevaisuutta varten.

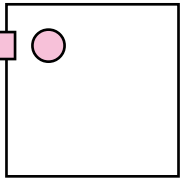
TO DO KESÄ

1

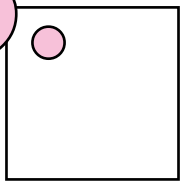
Nuorten osallistaminen toiminnan ohessa ja sosiaalisen median kautta

2

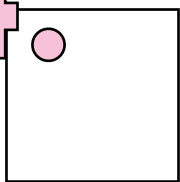
Kesätoiminnan tilastointi

3

Kesätoiminnan raportointi

4

Kesätoiminnan dokumentointi

Lähteet ja linkkejä

Lopuksi on koottu lähteitä, joista löytyy teoriaa nuorten osallisuuden edistämisestä nuorisotyössä. Lisäksi lista linkeistä, joiden takaa löytyy erilaisia hyödyllisiä menetelmiä osallistavaan toimintaan.

Lähteet

Milla Ruuskan opinnäytetyö 2019: Nuorten osallistaminen kunnallisessa nuorisotyössä - Vuosikello Vantaan nuorisopalvelujen Tikkurilan alueen kesätoiminnan suunnitteluun. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. www.theseus.fi

Taina Era (toim.) 2013: Osallisuus - Oikeutta vai pakkoa? Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 156. www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/64153/JAMKJULKAISUJA1562013_web.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Jussi Tervonen 2009: Jotos – polku osallisuuteen. Lasten ja nuorten osallisuuden käsikirja. Tampereen kaupunki. www.jelli.fi/assets/files/sites/6/2017/07/Jotos-polku-osallisuuteen.pdf

Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi: Nuorten osallisuus. www.alli.fi/vaikuttaminen/nuorten-osallisuus

THL: Lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/johtamisen_tueksi/lasten_ja_nuorten_vaikuttamismahdollisuudet

Leena Kurki 2000: Sosiokulttuurinen innostaminen. Muutoksen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino.

Katri Ojasalo & Teemu Moilanen & Jarmo Ritalahti 2015: Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanomapro.

Nuorisolaki 1285/2016. www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285

Paunikallio, Merja 2000. Maaseudun voimavara – Nuorten halu osallistua kotikuntansa kehittämiseen. Helsingin yliopisto. Seinäjoki: Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisuja B 19.

Linkkejä

QR-koodin tekeminen:

www.qr-koodit.fi/generaattori

Lyhennetyn bit.ly -linkin tekeminen:

bitly.com

Kyselyn tekeminen Google Formsilla:

www.google.com/forms/about

Julisteiden tai some-julkaisujen tekeminen Canvalla:

www.canva.com

Kesätiimin toteuttamiseen: Ohjaajan opas lasten osallistavien ryhmien ohjaamiseen

Tiina Piironen, Kuunnelkaa meitä - Lasten osallisuushanke 2006–2007.

<https://nuorisoseurat.fi/wp-content/uploads/2016/12/mun-vuoro-osallisuusopas.pdf>

Vinkkejä Instagramin hyödyntämiseen:

www.kuulu.fi/blogi/instagram-stories-opas-osa-1

LIITE 1: Kesäraportti

KESÄRAPORTTI

1. HENKILÖSTÖ

Kesän aikana olleet työntekijät sekä mahdolliset kesätöihin palkatut nuoret.

2. KESÄTOIMINNAN AJANKOHTA

3. TOIMINTAMUODOT

Luetellaan eri toimintamuodot, kuvaillaan mitä toimintamuoto piti sisällään ja mihin aikoihin se oli käytössä. Toimintamuodon onnistumisia ja mitä parannettavaa siinä olisi voinut vielä olla. Nuorilta kesän aikana saadut kommentit toiminnasta. Paljonko budjetista meni mihinkin toimintamuotoon ja miten raha käytettiin.

4. YHTEISTYÖ

Minkä tahojen kanssa kesän aikana tehtiin yhteistyötä ja millä tavalla?

5. NUORTEN OSALLISUUS

Miten nuorten osallisuus näkyi kesän aikana?

6. VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Miten toimintaa mainostettiin kesän aikana

7. TOIMINNAN TILASTOT

Tilastot voidaan jakaa koko kesän ajalle sekä kuukausittain (kesä-, heinä- ja elokuun tilastot). Voidaan kertoa muita huomioita kävijöiden määrästä, eli vetosiko joku tietty päivä tai kellon aika.

8. POHDINTA (täytetään yhdessä koko työyhteisön kanssa)

- Onnistumiset ja parhaat hetket?
- Kehittämiskohteet?
- Ideoita ensi kesälle?

9. NUORTEN PALAUTE KESÄTOIMINNASTA

Kerätään esimerkiksi sosiaalisen median tai avoimen toiminnan kautta viimeisillä viikoilla

LIITE 2: Kysely

Kysely Vantaan nuorisopalveluiden Tikkurilan alueen kesätoiminnasta

Vantaan nuorisopalvelut haluavat kerätä tietoa siitä, mitä alueemme nuoret toivovat kesätoiminnalta.

Kiitos että vastaat tähän kyselyyn!

1. Ikä *

Valitse ▼

2. Koulu *

Valitse ▼

3. Sukupuoli *

Valitse ▼ *Vastausvaihtoehdoissa huomioitu myös ei-binäärinen sukupuoli*

4. Jos käyt Vantaalla nuorisotilalla, niin millä?

Valitse ▼

5. Vietin kesällä paljon aikaa *

- Kavereiden kanssa
- Perheen kanssa
- Yksin
- Harrastuksissa
- Ulkomailla
- Netissä
- Muu:

6. Osallistuitko Tikkurilan alueen nuorisopalveluiden kesätoimintaan? *

Esim. kävitkö nutalla, osallistuitko retkelle, olitko NutaPakun luona tai kesän päätöstapahtumassa?

- Kyllä
- En

7. Jos osallistuit, niin mihin toimintaan?

- NutaPaku
- Nuorisotalo
- Retki
- Kesän päätöstapahtuma
- En osaa sanoa
- Muu:

8. Mihin näistä vaihtoehtoista osallistuisit mieluiten ensi kesänä: *

- Kesätöihin
- Nuorisotilatoiminta
- NutaPaku
- Tapahtuma
- Leiri
- Retket
- Muu:

9. Muita kommentteja / palautetta kesätoimintaan liittyen?

10. Mukaan kesätoiminnan suunnitteluun

Jos olet kiinnostunut, niin tule mukaan kesätoiminnan suunnitteluryhmään, jolloin pääset vaikuttamaan yhä enemmän kesätoiminnan toteutukseen. Laita alle puhelinnumerosi, sähköpostisi tai somekanavasi, josta voimme tavoittaa sinut:

Nimi:

Puhelin:

Sähköposti:

Some:

Lähetä

LIITE 3: Työpajan runko

Osallistava työpaja nuorille

Tikkurilan nuorisotilalla perjantaina 1.2.2019 klo 16.00-17.00

16:00 Työpajan aloitus

Toivotetaan ryhmä tervetulleeksi. Kerrotaan, mitä työpajan aikana tullaan tekemään.

16:05 Aiheen lämmittely

YouTubesta Ada Kairavuoren tekemä videokooste kesätoiminnasta 2018:

Kesäkooste | @nutapakutiksi (<https://youtu.be/EfPDLQqpttY>)

16:10 Aiheeseen syventyminen

KAHOOT -kysely kesätoiminnasta: Lempi toimintamuodot, mihin osallistuisit mieluiten, mitä kannattaisi toteuttaa ensi kesänä...

16:20 Ideointia yhdessä

Ohjeistus: Keksi vähintään yksi tapahtuma, nuorisotilatoiminta tai retki, jolle olisi kiva osallistua kesällä. Kirjoita ideat eri värisille Post It -lapuille. Kun olet valmis, vie laput seinillä oleville A3-papereille otsikoiden Tapahtumat, Nuta ja Retki -otsikoiden alle.

16:30 Ideoiden purku

Miten nämä voisi toteuttaa? Voisiko nuoret toteuttaa itse?

Kuinka moni nuori mahtuu mukaan osallistumaan? Onko kallis toteuttaa?

16:40 Kesän hyvät ja huonot puolet

Katsotaan YouTubesta tubettajan Tumen tekemä video: "Onko kesä stressaavaa?"

Video käsittelee kesää näkökulmasta "kesä on suoritus".

Videon jälkeen 3x -menetelmä: 3 huonoa ja 3 hyvää asiaa kesästä?

Mietitään pareittain tai pienissä ryhmissä.

16:50 Nuorten toimintaraha

Mitä toimintaraha tarkoittaa? Kuka sen myöntää?

Mitä toimintarahan saaminen vaatii?

17:00 Kesätarrojen maalailua ja työpajan päätös

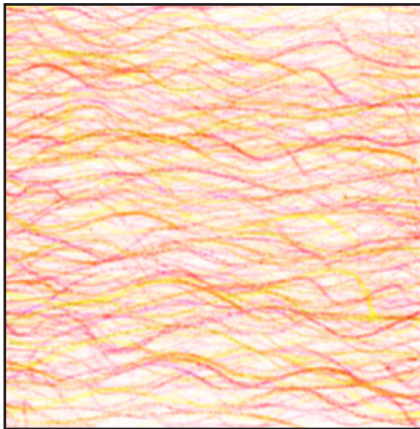
Kiitetään kaikkia osallistujia. Annetaan pohjat ja välineet kesätarrojen maalaamiselle.

LIITE 4: Gallup someen

<h2>Kesä2019 -gallup!</h2>	 <p>Haluamme kysyä teiltä nuorilta, mitä tekisitte mieluiten kesällä:</p>	<p>Haluisitteko kesällä esim. futisturnauksen?</p> <table border="1"><tr><td>KYLLÄ!</td><td>EI KIINNOSTA</td></tr></table>	KYLLÄ!	EI KIINNOSTA				
KYLLÄ!	EI KIINNOSTA							
<p>Haluaisin mieluiten</p> <table border="1"><tr><td>SUPER PARKIIN</td><td>LINTSILLE</td></tr></table>	SUPER PARKIIN	LINTSILLE	<p>Osallistuisin mieluiten</p> <table border="1"><tr><td>BÄNDI-ILTAAN</td><td>PINGIS-TURNAUKSEEN</td></tr></table>	BÄNDI-ILTAAN	PINGIS-TURNAUKSEEN	<p>Kesällä PeliTalolla peli-ilta?</p> <table border="1"><tr><td>JOO!</td><td>NJÄÄH...</td></tr></table>	JOO!	NJÄÄH...
SUPER PARKIIN	LINTSILLE							
BÄNDI-ILTAAN	PINGIS-TURNAUKSEEN							
JOO!	NJÄÄH...							
<p>Osallistuisin mieluiten</p> <table border="1"><tr><td>BILIS-TURNAUKSEEN</td><td>FIFA-TURNAUKSEEN</td></tr></table>	BILIS-TURNAUKSEEN	FIFA-TURNAUKSEEN	<p>Esimerkki Instagramissa nuorille toteutetusta gallupista osallistavassa työpajassa syntyneiden ideoiden pohjalta.</p>					
BILIS-TURNAUKSEEN	FIFA-TURNAUKSEEN							

LIITE 5: Kesätarrat

1. Skannaa nuorten piirtämät kuvat koneelle.
2. Lisää kuvat esimerkiksi Canvaan (www.canva.com) ja lisää haluamasi teksti kuvan päälle.
3. Teetä tarrat kesätoimintaa varten.

LIITE 6: Juliste kyselystä

**HEI VANTAALAINEN NUORI!
TULE MUKAAN**

TIKKURILAN KESÄTOIMINNAN SUUNNITTELUUN

Vastaa kyselyyn osoitteessa:
bit.ly/vantaakesa

**HALUATKO MUKAAN
KESÄTOIMINNAN
SUUNNITTELURYHMÄÄN?**

Ota yhteyttä WhatsAppissa

tai kerro kiinnostuksestasi lähimmälle
nuorisotyöntekijälle.

LOPUKSI

Loppuun haluan nostaa esille vielä muutaman tärkeän asian nuoria osallistavan toiminnan suunnittelun kannalta.

KEHITTÄKÄÄ TOIMINTAA JOKA VUOSI. Kun huomaatte, että joku asia ei toimi tai johonkin kaivattaisiin muutosta, kokeilkaa eri menetelmiä toiminnan kehittämiseksi. Vuosikello pyrkii toimimaan pohjana osallistavan toiminnan suunnittelussa sekä innostajana toiminnan kehittämisessä. Vuosikelloa kannattaa rohkeasti muuttaa ja kehittää yhä paremmin omaan toimintaan sopivaksi, jos kokee sen tarpeelliseksi.

KESKUSTELKAA JA REFLEKTOIKAA toimintaa työyhteisön sekä nuorten kanssa. Jakautuuko tehtävät tasapuolisesti, ovatko kaikki tyytyväisiä prosessin eri vaiheisiin tai nouseeko jollakin mieleen joku uusi idea sen suhteen? Useampi näkökulma auttaa laadukkaan osallistamisen toteuttamisessa!

KOKEILKAA JOTAIN UUTTA JOKA VUOSI. Kaavoihin kangistuminen on yksi osallisuuden kohtaamista petollisista sudenkuopista. Sen lisäksi, että kerätään palautetta jonka avulla voidaan arvioida prosessin onnistumista, on hyvä kokeilla vuosittain jotain uutta ja innovatiivista. Tähänkin kannatta pyrkiä osallistamaan nuoria niin paljon kuin mahdollista. Uusia rohkeita ideoita voi kerätä eri menetelmien yhteydessä, kuten kyselyn, työpajan tai gallupin kautta sekä avoimessa toiminnassa nuoria kohdatessa.

TEKSTI & TAITTO: Milla Ruuska

TILAAJA: Vantaan nuorisopalvelut, Tikkurilan alue

TOTEUTETTU OSANA MILLA RUUSKAN (YHTEISÖPEDAGOGI, AMK)

OPINNÄYTETYÖTÄ:

Nuorten osallistaminen kunnallisessa nuorisotyössä - Vuosikello Vantaan nuorisopalvelujen Tikkurilan alueen kesätoiminnan suunnitteluun

Humanistinen ammattikorkeakoulu 4/2019

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op

NUORTENVANTAA.FI